

Nieuwsbrief werkgroep Ernstige Dyslexie Holland Rijnland

De werkgroep ED-zorg Holland Rijnland bestaat uit vertegenwoordigers van Serviceorganisatie Zorg, de samenwerkingsverbanden Rijnstreek, Duin- en Bollenstreek, Leiden en Berséba en de zorgaanbieders, aangevuld met externe deskundigen. Deze nieuwsbrief is bedoeld voor ketenpartners uit het onderwijsveld.

Werkgroepleden:

- Amber Sweers (voorzitter)
- Arma Heldic
(Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland)
- Daphne Bisschops (SWV Duin- en Bollenstreek)
- Heleen Zaal (SWV Duin- en Bollenstreek)
- Jeanette Hogervorst (SWV PPO Regio Leiden)
- Linda Bras (SWV Rijnstreek)
- Martin van der Meer
(vertegenwoordiger zorgaanbieders)
- Shirin Soleymanpoor
(Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland)
- Ton Schalk (SWV Berséba)

passend
primair
onderwijs
regio Leiden

PASSEND
ONDERWIJS
SWV RIJNSTREEK

Samenwerkingsverband
Primair Onderwijs
Duin- en Bollenstreek

Berséba

service
organisatie
zorg
HOLLAND RIJNLAND

Beste lezer,

Voor degenen die mij nog niet kennen: ik ben Amber Sweers, sinds dit kalenderjaar de nieuwe voorzitter van de Werkgroep Ernstige Dyslexie. Het is fijn om me via deze nieuwsbrief aan jullie voor te stellen. Als orthopedagoog en onderwijsadviseur ben ik al jaren actief in het dyslexieveld, als behandelaar, diagnosticus vanuit de zorgaanbieders kant, maar ook als (interim) intern begeleider vanuit de scholen. Ook in andere regio's ben ik betrokken bij de samenwerking in de ketenzorg dyslexie en werk ik nauw samen met de gemeente. De vraagstukken die in deze werkgroep spelen zijn mij daarmee vertrouwd.

Ik heb het stokje overgenomen van Jolanda Roelfsema, die de werkgroep jarenlang met grote betrokkenheid en vakkundigheid heeft geleid. Namens de werkgroep willen wij Jolanda nogmaals hartelijk bedanken voor haar inzet en bijdrage voor de werkgroep!

Haar vertrek betekende voor de werkgroep een natuurlijk moment van herbezinning: wie zijn we, wat willen we bereiken, en hoe organiseren we dat goed? Die transitiefase heeft het afgelopen schooljaar veel aandacht gevraagd en is ook de reden dat er dit jaar geen nieuwsbrief is verschenen. Dat was een bewuste keuze: liever even pas op de plaats dan communiceren zonder dat de basis op orde is. Die basis ligt er nu. We hebben als werkgroep heldere doelen geformuleerd en een menukaart ontwikkeld. Met een hernieuwde structuur en een scherp beeld van onze richting pakken we de draad weer op, inclusief de nieuwsbrief, die we komend schooljaar minimaal twee keer willen laten verschijnen.

We kijken ernaar uit om jullie daarin mee te nemen.

Hartelijke groet,

Amber

Een blik op onze geschiedenis

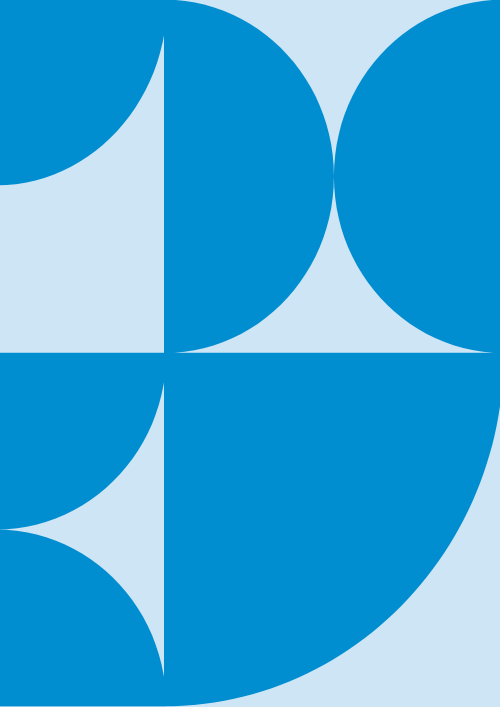
De huidige regionale samenwerking rondom dyslexiezorg vindt haar oorsprong in 2015. In dat jaar werd de vergoede dyslexiezorg overgeheveld van de zorgverzekeraars naar de jeugdzorg, als onderdeel van de invoering van de Jeugdwet. In de regio Holland Rijnland ontstond toen de gezamenlijke opdracht om deze zorg goed te organiseren en te borgen.

Al vóór deze transitie was er sprake van regionale samenwerking. Deze werd verder verstevigd door het gezamenlijke uitgangspunt dat iedere partij binnen de keten een eigen rol en verantwoordelijkheid heeft en er korte lijnen zijn. De keten bestaat uit onderwijspartners (samenwerkingsverbanden, schoolbesturen, intern begeleiders, leerkrachten en leesspecialisten), gemeenten (verantwoordelijk voor inkoop en beleid) en jeugdzorg (de zorgaanbieders).

Om de samenwerking vorm te geven is destijds gekozen voor een werkwijze zonder centrale poortwachter, maar mét een werkgroep waarin alle ketenpartners vertegenwoordigd zijn. Deze werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van Holland Rijnland, de samenwerkingsverbanden Duin- en Bollenstreek, Rijnstreek, PPO Leiden en Berséba, aangevuld met een vertegenwoordiger van de zorgaanbieders en een externe dyslexiespecialist. Professionalisering was gericht op het kwaliteitsbeleid van basisscholen en was gericht op preventief handelen.

De samenwerking heeft in de loop der jaren geleid tot betere afstemming en kwaliteitsverbetering op meerdere niveaus. Sinds 2017 wordt bovendien gewerkt met een datamonitor, waarmee inzicht wordt verkregen in de doorstroom van leerlingen met een vermoeden van ernstige dyslexie richting diagnostiek en behandeling.

Organisatie ED-zorg in de Regio

De Serviceorganisatie Zorg (SOZ) Holland Rijnland ontvangt regelmatig vragen van scholen en ouders over wachttijden en de toegang tot dyslexiezorg. Daarom informeren wij jullie graag over hoe de zorg voor Ernstige Dyslexie (ED) in onze regio is georganiseerd. Per 1 januari 2027 zal ook Alphen aan de Rijn gaan aansluiten bij de SOZ Holland Rijnland.

SOZ organiseert namens de 13 gemeenten in Holland Rijnland de specialistische jeugdhulp. Hieronder valt ook de vergoede zorg voor Ernstige Dyslexie. SOZ sluit hiervoor contracten af met aanbieders, maakt afspraken over kwaliteit, capaciteit en bekostiging en monitort de uitvoering van de zorg.

Net als in veel andere regio's in Nederland zien wij dat de vraag naar jeugdhulp blijft toenemen. Dit geldt ook voor de dyslexiezorg. Tegelijkertijd werken gemeenten met vooraf vastgestelde budgetten en hebben aanbieders een beperkte capaciteit voor diagnostiek en behandeling. Deze budgetten zijn nodig om de jeugdhulp betaalbaar, beheersbaar en beschikbaar te houden voor alle kinderen die zorg nodig hebben. Door vooraf afspraken te maken over volumes en inzet wordt voorkomen dat middelen vroeg in het jaar uitgeput raken en andere kinderen geen toegang meer hebben tot noodzakelijke hulp. Door de combinatie van stijgende vraag en beperkte capaciteit kunnen wachttijden ontstaan. Deze druk zien wij niet alleen binnen de dyslexiezorg, maar ook binnen andere vormen van specialistische jeugdhulp.

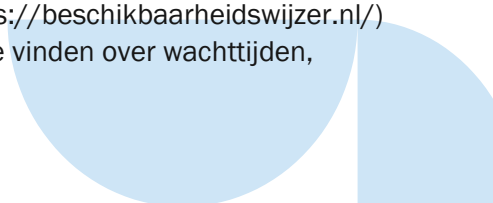
Voor diagnostiek en behandeling van Ernstige Dyslexie zijn in Holland Rijnland de volgende aanbieders gecontracteerd:

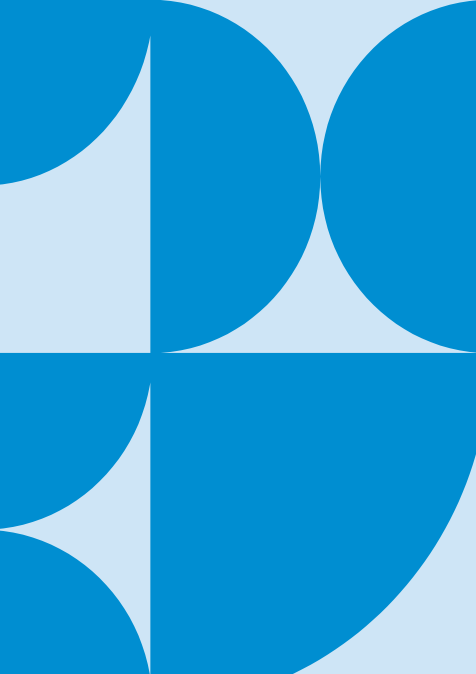
- Stichting 1801 jeugd & onderwijsadvies
- Opdidakt
- Regionaal Instituut voor Dyslexie (RID)
- O3 Schoolpsychologie
- Driestar Educatief
- Leestalent
- Praktijk Vergne
- Uniek kind- en jeugdpraktijken

Wanneer een leerling, ondanks intensieve ondersteuning op school, ernstige en hardnekkige lees- en/of spellingproblemen blijft houden, kan de school samen met ouders onderzoeken of een aanmelding voor vergoede dyslexiezorg passend is. Een zorgvuldig opgebouwd schooldossier is hierbij essentieel en moet voldoen aan de landelijke criteria voor aanmelding.

Het is belangrijk te benadrukken dat niet iedere lees- of spellingachterstand het gevolg is van ernstige dyslexie. Daarom leidt niet iedere aanmelding tot vergoede diagnostiek of behandeling. De gecontracteerde aanbieder beoordeelt het schooldossier en bepaalt of een leerling in aanmerking komt voor diagnostiek naar Ernstige Dyslexie. Wanneer uit de diagnostiek blijkt dat sprake is van Ernstige Dyslexie en aan de landelijke criteria wordt voldaan, kan een behandeltraject worden gestart.

Via de Beschikbaarheidswijzer (website: <https://beschikbaarheidswijzer.nl/>) kunnen scholen en ouders actuele informatie vinden over wachttijden,

eventuele cliëntenstop en de locaties van gecontracteerde aanbieders. Wij adviseren om deze informatie vooraf te raadplegen. Dit kan helpen bij het maken van een keuze voor een aanbieder, al kunnen wachttijden door de beperkte capaciteit helaas niet altijd worden voorkomen.

SOZ en gemeenten monitoren de wachttijden en blijven gezamenlijk kijken naar mogelijkheden om de toegankelijkheid van deze zorg zo goed mogelijk te waarborgen. Wij begrijpen dat wachttijden voor leerlingen en ouders belastend kunnen zijn en vragen hiervoor uw begrip. De oplopende wachttijden hebben onze aandacht als werkgroep, waarbij signalen in kaart worden gebracht en met de aanbieders worden besproken.

Menukaart

Een van de concrete resultaten van het afgelopen jaar is de menukaart Dyslexie. Voor de veranderende wensen vanuit de verschillende SWV rondom het scholingsaanbod hebben we met elkaar in kaart gebracht welke scholingsbehoefte er bij de scholen ligt. Dit heeft geresulteerd in een menukaart. Deze menukaart biedt een overzicht van het scholings- en ondersteuningsaanbod dat beschikbaar is voor scholen, intern begeleiders en leerkrachten in onze regio op het gebied van signalering, begeleiding en de aanpak van ernstige dyslexie. In de menukaart vinden scholen aanbod om hun basisondersteuning op het gebied van dyslexiezorg te versterken.

De menukaart wordt komend schooljaar in gebruik genomen. De activiteiten zijn verdeeld over vier vormen: workshops, webinars, intervisie en informatieverbreiding via de nieuwsbrief. Voor schooljaar 2026–2027 zullen de eerste activiteiten worden gepland.

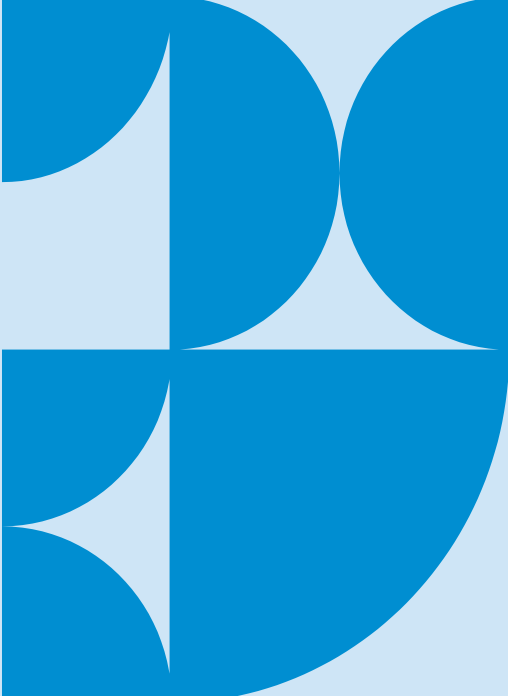
De menukaart maakt ook duidelijk wie waarvoor verantwoordelijk is: activiteiten gericht op ketenregie en monitoring worden door de samenwerkingsverbanden opgepakt, activiteiten gericht op de kwaliteit van de basisondersteuning liggen bij de schoolbesturen. De samenwerkingsverbanden zullen deze menukaart warm onder de aandacht brengen bij scholen en besturen.

Meer informatie over de menukaart en het aanbod voor komend schooljaar volgt in de volgende editie van deze nieuwsbrief.

Monitor ED 2025

Het afgelopen jaar is de monitor ED 2025 met de verschillende schoolbesturen gedeeld en besproken middels een webinar voor zowel de IB'ers, de schooldirecteuren als kwaliteitsmedewerkers. Hieruit is naar voren gekomen dat niet voor alle scholen is gewerkt met een juiste dataset, waardoor onjuiste conclusies kunnen zijn getrokken. De werkgroep heeft dit geïnventariseerd en teruggekoppeld naar het NKD om de monitor aan te kunnen passen. Helaas is dit tot op heden nog niet gelukt. We hopen in het nieuwe schooljaar met een juiste dataset de nieuwe monitor te kunnen draaien.

Nieuwe protocollen en tip nieuwsbrief Dyslexie Centraal

Wil je de belangrijke landelijke ontwikkelingen rondom Ernstige Dyslexie blijven volgen? Dan raden wij je aan om zich te abonneren op de nieuwsbrief van Dyslexie Centraal. Via [deze link](#) kan je je aanmelden.

In het nieuwe schooljaar komt het nieuwe Protocol Leesproblemen en Dyslexie voor het basisonderwijs uit én de handreiking dyslexie en TOS. Dyslexie Centraal organiseert voor beiden interessante webinars, die we graag onder de aandacht bij jullie brengen:

Webinar over het nieuwe protocol:

Wanneer: op maandag 12 oktober, donderdag 15 oktober en maandag 26 oktober, alle drie de dagen van 15.30 – 17.00 uur.

Voor wie: Het webinar is bedoeld voor onderwijs- en zorgprofessionals in het basisonderwijs. Andere geïnteresseerden zijn uiteraard ook van harte welkom.

Aanmelden: [op deze pagina](#).

Webinar Dyslexie en TOS:

Wanneer: Op woensdag 7 oktober 2026 van 15.00 uur tot 17.00 uur.

Voor wie: Het webinar is bedoeld voor onderwijs- en zorgprofessionals in het basisonderwijs. Andere geïnteresseerden zijn uiteraard ook van harte welkom.

Aanmelden: [op deze pagina](#).

